

A

V

A

L

S

I

T

A

R

B

E

L

L

A

H

T

S

N

U

K

Pharmacopoeia

Anetta Mona Chişa
& Aleksandra Vajd

Začiatok je veľmi citlivý moment...

Rýchle pretáčanie späť
Na začiatku bola tma, až kým
nenastal veľký výbuch.
Príliš ďaleko

Rýchle pretáčanie vpred
Na začiatku bola ruka, jemne osvetlená,
ktorá vytiahla malý čierny obdĺžnikový predmet
z vrecka svetlých džínsov a o dva roky neskôr
sa objavil Instagram.

Rýchle pretáčanie späť
Bol tam monolit, ruka a kosť,
a tak sa začal boj.
Znovu nesprávne

Vpred
Bol tu Daguerre, Benjamin,
Diane Arbus, Hitchcock,
Antonioni, Marker a Laura Mulvey
a zrazu sme všetci zverejňovali svoje
stories na Instagrame, kým nás
neovládlo nejaké zvláštne metaverzum.

Príliš rýchlo
Jaskyňa. Zdroj svetla. Odrazy.
Ťažko sa v tom orientuje
Mýty o vzniku. Premietané na
rôzne povrchy. Kameň, kus látky,
papier, obrazovka, kolektívne
presieťované mysle, jedna myseľ,
množstvo myslí.

Hľadanie začiatku je úlohou pre fikciu, špekulácie a tvorivú interpretáciu. V určitom momente všetky vrstvy existujú v jednom priestore a čase, splynuli spolu, navzájom sa napodobňujú bez väčšej možnosti alebo ochoty byť úplne oddelené, analyzované a znovu vyrozprávané jednotlivo.

Cez farebné fólie preniká svetlo a segmenty jaskýň, či skôr ich exteriéry, rafinovane ukrývajúce pod svojím povrchom imaginárny obsah, obklopené sedimentmi rôznych chemických a minerálnych látok rozptýlených po okolitých stenách, ktoré vytvárajú enigmatický záznam plynutia času, nástennú maľbu abstrahovaného zobrazenia smerujúceho k akémusi nezrozumiteľnému obrazu, alebo možno k splynutiu všetkých obrazov, ktoré kedy vznikli. Svetlo putuje tam a späť, najprv z prirodzeného zdroja vonku a neskôr z umelých zdrojov podsvietených pixelov nastavených na monochromatické polia. Na tejto scéne pôsobiacich a protipôsobiacich činiteľov nemá čas žiadny význam.

Zdá sa takmer kontraproduktívne uvažovať o dejinách fotografie v momente, keď digitálne zobrazovanie prostredníctvom technických médií vytvára novú realitu ako takú. Realita, v ktorej máme tendenciu sa strácať, realita bez adekvátneho vývojového obdobia na rast a pochopenie, realita tvorená takmer automaticky samotnou technológiou namiesto jej kritického zhodnotenia, potrebného zvládnutia prostriedkov a procesov a určitého vzdelaného nadhľadu. Všetko sa to stalo tak rýchlo. Celá nová realita, kratšia ako prestávka medzi pôvodným filmom Matrix a pokračovaním Matrix Resurrection. A tempo sa stále zrýchľuje. Naše chabé pokusy dobehnúť, získať prehľad o tom, čo sa stalo s našou kolektívnou schopnosťou sústrediť sa, byť pozorní, prejaviť súcitiť a nadviazať vzájomný vzťah s plnou prítomnosťou, odvádza mediálne bombardovanie z všadeprítomných obrazoviek. A sme tu, sledujeme nekonečne rozvetvený divoký prúd dát, zničených identít a dávno stratenej ilúzie Pravdy. Prečo sa vracáť do minulosti, keď je toho toľko, čo sa dá zamotať práve tu a teraz?

Pravdou je, že zrejme zbožňujeme mýty o vzniku. Religiózni ľudia neustále citujú nejaké eklektické staré spisy. Politici sa neustále odvolávajú na zastarané, pre dnešnú dobu úplne nevyhovujúce, stáročné ústavy, ktoré skupiny dávno zabudnutých ľudí zostavili s podobne vyblednutou vitalitou ako svoje vlastné dedičstvo. Potrebujeme vlastne vytvoriť nový naratív, ktorý by nám pomohol orientovať sa v súčasnosti? Keďže našim hlavným cieľom je v tejto chvíli ich dekonštrukcia? Možno potrebujeme novú metodiku pre tvorbu nových naratívov. Možno odpoveď spočíva v cieľenej pozornosti drobnostiam, detailom a vedľajším témam. Ako však načrtnúť mapu komplexnosti mediálnej reality prostredníctvom jednoduchej dekonštrukcie fotografického procesu?

...začiatok je veľmi citlivý moment, a jeho primárny zdroj potenciálu spočíva v budúcej interpretácii. Takže je to tu, nový Chauvet, nová platónska jaskyňa, novo zakódovaná virtuálna realita, prostredie, ktoré nezapichuje špendlíky do mapy, ale namiesto toho mapu vykresľuje prázdnu, aby sa dala prekresliť. Papier sa stretáva s pixelmi, farba s emulziami, ustaločmi a tonermi, svetlo s farebnou membránou, rôzne prvky sa nemiešajú. Jednoducho existujú jeden vedľa druhého ako herci v plne abstraktnej dráme. Alebo ako liekopis, v ktorom sú uvedené všetky prvky potrebné na vytvorenie vhodného katalyzátora na spustenie nového príbehu.

A: Fotografia ako obraz – fotografia ako objekt – fotografia ako imerzívna priestorová situácia – priestor ako traktát o chemických látkach používaných vo fotografickom procese – priestor ako jedovatá a liečivá topografia, kde sa stretáva obraz, telo a prírodný svet. Kruh sa uzatvára a zároveň vytvára viditeľnosť pre niečo, čo nemá vlastný zakotvený vizuálny status. Komplexne stelesnený somatický akt zvyrazňujúci základné cesty medzi mozgom, telom, svetlom a chemicky citlivými látkami – priestor galérie sa stáva organizmom (klasické) fotografie.

Vymazanie ontologického rozdelenia medzi materiálnym/prírodným svetom a kultúrnym svetom vytvára činnosť antizobrazovania – sériu vzorcov ako prepletencov toľko ťažko uchopiteľných síl – od bytia k stávaniu sa – od entít k vzťahom. Akcia, reakcia, komplementarita, fixácia, stabilizácia, kryštalizácia, entropia. Všetko v pohybe. Archeologické nálezisko.

A: Všetka hmota je aktívna, dýcha, rastie, znižuje sa a vyvíja – vyryva graf, mapu alebo kresbu vývoja použitých materiálov. Vplyv času sa stáva neoddeliteľnou súčasťou výsledného diela. Empatia voči materiálom je kľúčom k odomknutiu dverí pamäti, vedy, histórie, predstavivosti a špekulácie – k pochopeniu nášho technologického pokroku ako prostriedku na prežívanie fyzického sveta. Digitálneho verus osobného. Nový univerzálny použiteľný jazyk, gramotnosť. Vnímание ako reciprocita – neustála výmena medzi našimi telami a okolitými entitami. Protagonistom je telo, nie naša myseľ. Nevedomá projekcia psychiky do predmetov a materiálov. Počiatky fotografie sú spojené s objavmi chemických prostriedkov na fixáciu latentného obrazu, pričom všetky optické javy existovali už stovky rokov pred prvou fotografiou. Vrstvenie historických predpokladov. Stelesnenie fyzickej námahy, práce. Analógové a digitálne ontológie vedú k úzkosti zo straty materiálnej prítomnosti – aktuálny záujem o objektivosť. Prekračovanie týchto kategórií sprostredkovaním stretnutia naprieč časovou osou. Pozeráme sa späť na analógové procesy a zároveň prekonávame ich obmedzenia. Pozeráme sa na digitálne a zároveň rozpúšťame jeho bolestivú bezhraničnosť. A v konečnom dôsledku, fotografia je vždy viditeľná.

J: ...

Anetta Mona Chişa & Aleksandra Vajd & Jen Kratochvil

ANETTA MONA CHIŞA sa narodila v meste Nadlac v Rumunsku, žije a pracuje v Prahe. Jej jednotlivé diela a kolaboratívne projekty boli vystavované okrem iného v Galerii Rudolfinum (Praha), Gesellschaft für Aktuelle Kunst v Brémach, Cukrarna (Lublana), n.b.k. (Berlín), Karlín Studios (Praha), Kunstraum Niederösterreich vo Viedni, The 8th Floor v New Yorku, Lunds Konsthall, Haifa Museum of Art, Anca Poterasu Gallery (Bukurešť), Museum of Contemporary Art (Vroclav), Bozar v Bruseli, KINDL Center for Contemporary Art v Berlíne, MoCA (Miami), MuMoK (Viedeň), The Power Plant (Toronto), Schirn Kunsthalle vo Frankfurte, na Benátskom bienále, na Bienále Taipei a na Bienále v Moskve.

ALEKSANDRA VAJD sa narodila v meste Maribor v Slovinsku; žije a pracuje v Prahe. Jej individuálne diela a kolaboratívne projekty boli prezentované napríklad v Galerii Rudolfinum v Prahe, Cukrarna v Lublane, Astrup Fearnley Museet v Osle, v galérii Street Level Photoworks v Glasgowe, CASK Gallery v Larise (Grécko), Kyoto's Zuiun-an-Art Project Space, Mestskej galérii v Lublane a v < rotor > centrum pre súčasné umenie v Grazi. Vajd sa taktiež zúčastnila na niekoľkých fotografických festivaloch a bienále, vrátane Photo Festival v Krakove, Lipsku, Liège a na 9. Trienále súčasného umenia Art U3 v Lublane.

Kurátor výstavy:
Jen Kratochvíl

Text:
© Anetta Mona Chişa & Aleksandra Vajd
& Jen Kratochvíl

Produkcia a inštalácia:
Jozef Týrol

Preklad:
Zuzana Janská

Grafická podpora:
Lukáš Kollár

Riaditeľ KHB:
Jen Kratochvíl

Kurátorka:
Lýdia Pribišová

Hlavná ekonómka:
Denisa Zlatá

Asistentka:
Janette Flaškayová

Edičné aktivity:
Erik Vilím

Vzdelávacie programy:
Lucia Kotvanová & Jelisaveta Rapaic

PR a fundraising:
Jelisaveta Rapaic

Kunsthalle Bratislava
Nám. SNP 12, 811 06 Bratislava

OTVORENÉ
Pon – Ned: 12:00 – 19:00
Uto: zatvorené

FACEBOOK, INSTAGRAM, YOUTUBE
/Kunsthallebratislava

Zriaďovateľ
/ Founder

Partneri výstavy
/ Exhibition partners

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE V BRATISLAVI
VELVYSLANECTVO SLOVINSKEJ REPUBLIKY V BRATISLAVE

Mediálni partneri
/ Media partners

sponzor
/ sponsor

